

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 1 marca 2012 r.

Poz. 838

ZARZĄDZENIE NR 5/2012 REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia 30 stycznia 2012 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Osiedle Kormoranów”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz.1220 ze zm.¹⁾) w związku z art. 20 ust. 3 powyższej ustawy, zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Osiedle Kormoranów”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie cennego ekosystemu leśnego wraz z jego charakterystycznymi biocenozami, w szczególności fitocenozą żyznej buczyny pomorskiej *Galio odorati* – *Fagetum* oraz populacjami cennych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) zachowanie fitocenoz żyznej buczyny pomorskiej *Galio odorati* – *Fagetum* ze starodrzewem bukowym oraz gatunkami roślin, grzybów i zwierząt związanych ze starodrzewem;
- 2) zachowanie licznej bioty porostów (58 gatunków), w tym 23 taksonów uznanych za zagrożone w skali Polski;
- 3) położenie rezerwatu w znacznej odległości od siedzib ludzkich, w sąsiedztwie kompleksu leśnego zarządzanego przez PGL Lasy Państwowe oraz obszarów rolnych;
- 4) umiarkowana lecz nieukierunkowana penetracja rezerwatu.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych i turystycznych oraz określenie sposobów ich udostępniania określa załącznik nr 3 do zarządzenia; przebieg ścieżki udostępnionej do celów edukacyjnych i turystycznych wskazuje mapa stanowiąca załącznik nr 4 do zarządzenia.

---

¹⁾ zmiany ustawy ogłoszone zostały w Dz. U. z 2009 r. Nr 157 poz. 1241 i Nr 215 poz. 1664, z 2010 r. Nr 76 poz. 489 i Nr 119 poz. 804, z 2011 r. Nr 34 poz. 170, Nr 94 poz. 549, Nr 208 poz. 1241 i Nr 224 poz. 1337 oraz z MP z 2009 r. Nr 69 poz. 894, z 2010 r. Nr 76 poz. 954 oraz z 2011 r. Nr 95 poz. 963.

§ 7. Określa się następujące ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przechlewo, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

- 1) zachować dotychczasową formę użytkowania gruntów w odległości do 500 m od granic rezerwatu;
- 2) nie lokalizować obiektów budowlanych w odległości do 500 m od granic rezerwatu,
- 3) nie lokalizować w otoczeniu do 500 m od granic rezerwatu inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko²⁾,
- 4) nie prowadzić w strefie do 500 m od granic rezerwatu nowych liniowych elementów infrastruktury.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Gdańsku

Hanna Dzikowska

---

²⁾ W rozumieniu zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

**Załączniki do Zarządzenia nr 5/2012
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 30 stycznia 2012 r.**

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Zaburzona struktura gatunkowa drzewostanów oraz składu florystycznego runa żyznej buczyny pomorskiej <i>Galio odorati-Fagetum</i> poprzez udział gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, przede wszystkim mieszańca topoli <i>Populus x canadensis</i> .	Ograniczenie wpływu topoli na fitocenozy buczyny poprzez obrączkowanie drzew doprowadzające do ich stopniowego zamierania. Monitoring efektów podejmowanych działań.
2.	Zanik drzewostanu i obecność formacji zaroślowej w postaci zbiorowiska z bzem czarnym <i>Sambucus nigra</i> .	Monitoring efektów spontanicznej regeneracji zbiorowiska.
3.	Niszczenie roślinności i grzybów na skutek nieukierunkowanej penetracji rezerwatu.	Wyznaczenie ścieżki edukacyjnej. Ustawienie tablic informujących o walorach rezerwatu, zagrożeniach dla przyrody oraz ograniczeniach wynikających z ochrony prawnej.
4.	Niedostateczna wiedza na temat przedmiotów ochrony rezerwatu i dynamiki procesów w nim zachodzących.	Stały monitoring stanu zachowania przedmiotów ochrony rezerwatu oraz zachodzących tam procesów przyrodniczych.

Załącznik nr 2

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1.	Obrączkowanie drzew mieszańca topoli <i>Populus x canadensis</i> w celu przyspieszenia procesu ich zamierania i ograniczenia negatywnego wpływu na fitocenozy żyznej buczyny pomorskiej.	Usunięcie kory (obrączkowanie) z 19 osobników topoli; zaobrączkowane drzewa pozostawić na miejscu. Prace wykonać pod koniec okresu wegetacyjnego (IX-XI) w pierwszym pięcioleciu obowiązywania planu.	Oddział 217 d2 Biochora nr 3	Nadleśnictwo Czarne Czluchowskie.
2.	Ocena efektów podejmowanych działań ochronnych – procesów renaturyzacji fitocenozy żyznej buczyny po wykonaniu obrączkowania topoli.	Zdjęcie fitosocjologiczne oraz spis florystyczny na powierzchni poddanej działaniom. Monitoring co 10 lat.	Oddział 217 d2 Biochora nr 3	RDOŚ w Gdańsku.
3.	Ocena stanu zachowania naturalnych fragmentów buczyny w postaciach: zboczowej, typowej i z kłosówką miękką.	Zdjęcie fitosocjologiczne oraz spis florystyczny wykonane w płatach reprezentujących każdą z postaci buczyny. Monitoring co 10 lat.	Oddział 217c, d1, 217f, Biochory 1, 2, 4	RDOŚ w Gdańsku.
4.	Ocena procesów wtórnej sukcesji lasu w zbiorowisku zaroślowym z bzem czarnym.	Zdjęcie fitosocjologiczne; ocena rozwoju buka w zbiorowisku; co 10 lat.	Oddział 217 g2 Biochora nr 6	RDOŚ w Gdańsku.
5.	Monitoring porostów.	Skład gatunkowy i kondycja zdrowotna porostów występujących na drzewach; co 10 lat.	Drzewa rosnące wzdłuż wschodniej i południowej granicy rezerwatu.	RDOŚ w Gdańsku.
6.	Monitoring bezkręgowców.	Ocena obecności i stanu populacji ciółka matowego <i>Dorcus parallepipedus</i> oraz szalaśnicy <i>Sericomyia silentis</i> ; co 10 lat. Ocena ilości martwego drewna w rezerwacie – siedliska ww. gatunków.	Teren całego rezerwatu.	RDOŚ w Gdańsku.
7.	Monitoring ptaków.	Ocena obecności i stanu populacji dzięcioła czarnego <i>Dryocopus martius</i> oraz mucholówki małej <i>Ficedula parva</i> ; co 10 lat.	Teren całego rezerwatu.	RDOŚ w Gdańsku.
8.	Ograniczenie i ukierunkowanie penetracji rezerwatu.	Wytyczenie i oznakowanie ścieżki edukacyjnej zgodnie z przebiegiem wskazanym w załącznikach nr 3 i 4 do zarządzenia. Ustawienie tablic informujących o walorach rezerwatu, zagrożeniach dla przyrody oraz ograniczeniach wynikających z ochrony prawnej.	2 tablice informacyjne	Nadleśnictwo Czarne Czluchowskie; RDOŚ w Gdańsku.

¹⁾ Nadleśnictwo Czarne Czluchowskie, Obręb Rzeczenica, Leśnictwo Pakotulsko, wg Planu Urządzania Lasu na lata 2002 – 2011.

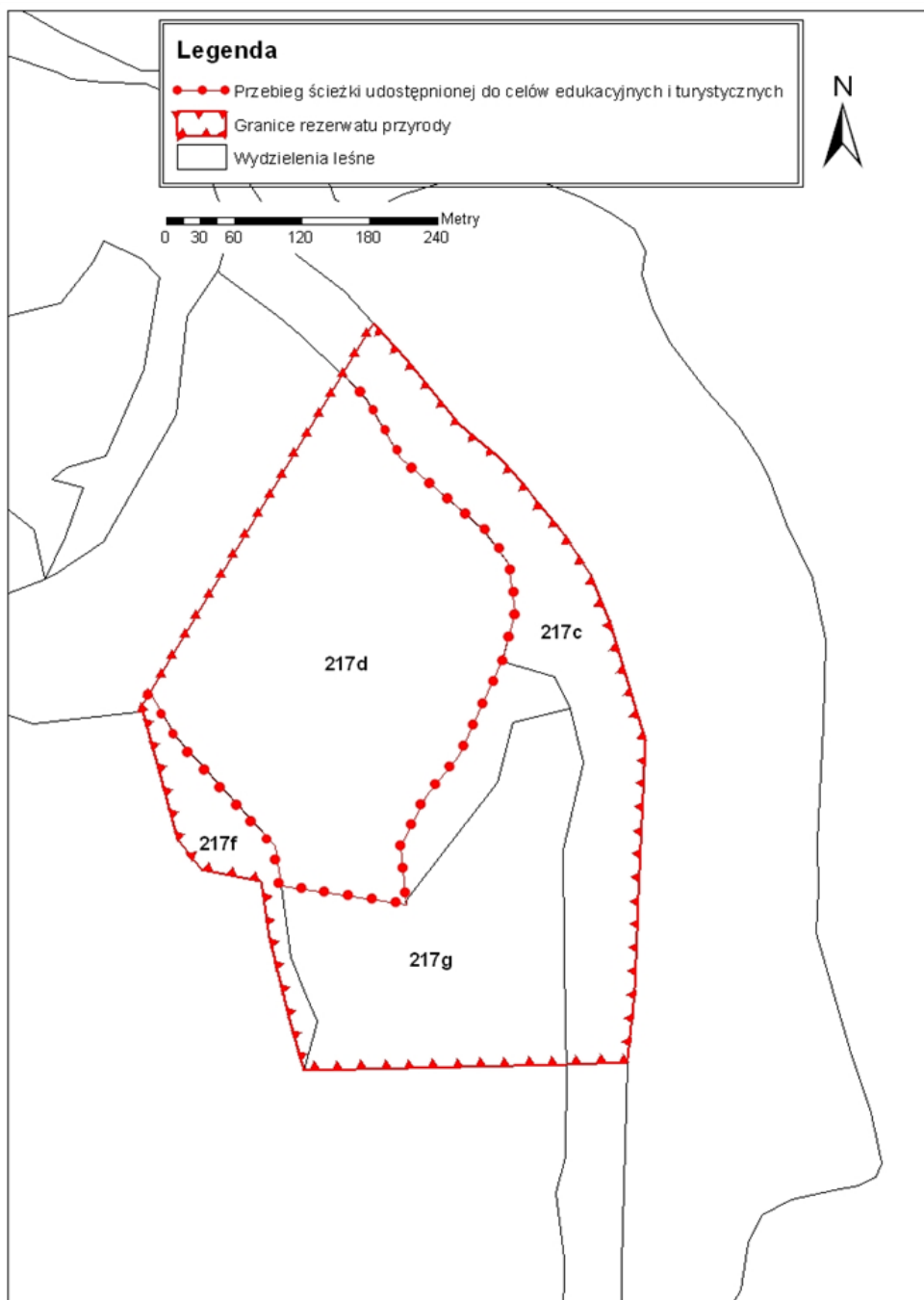
Załącznik nr 3

Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych i turystycznych oraz określenie sposobów ich udostępniania.

Cel udostępniania	Obszary lub miejsca udostępniane	Sposób udostępniania
Edukacyjny, turystyczny.	Ścieżka edukacyjna biegnąca drogą leśną w wydzieleniu 217 d.	Do ruchu pieszego wyłącznie po wyznaczonych szlakach; ogólnodostępny.

Załącznik nr 4

Przebieg ścieżki udostępnionej do celów edukacyjnych i turystycznych.

Uzasadnienie

Plan ochrony rezerwatu przyrody został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz. 1220 ze zm.), zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 tej ustawy, z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt planu sporządzono uwzględniając treść Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94 poz. 794), w tym uwzględniając zakres planu ochrony rezerwatu przyrody, określony w art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Plan ochrony rezerwatu sporządza się na okres 20 lat.

Teren, na którym znajduje się rezerwat jest własnością Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie; pod względem administracyjnym położony jest w województwie pomorskim, powiecie człuchowskim, w gminie Przechlewo.

Rezerwat „Osiedle Kormoranów” został powołany na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 19 marca 1956 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 32 poz. 407). Rezerwat utworzono w celu zachowania „największej na terenie kraju kolonii kormoranów (*Phalacrocorax carbo*)”. Kolonia ta utrzymała się do roku 1983. Pomimo utraty przedmiotu ochrony, teren ten posiada nadal znaczne walory przyrodnicze. Za największy z nich uznano fitocenozy żyznej buczyny pomorskiej *Galio odorati-Fagetum* ze starodrzewem bukowym, w różnych postaciach siedliskowych. Ze starodrzewem związane są też pozostałe walory rezerwatu: liczna biota porostów nadrzecznych, w tym wielu gatunków chronionych i zagrożonych w skali Polski, znaczna grupa rzadkich gatunków bezkręgowców związanych z martwym drewnem, a także interesująca ornitofauna, w tym dwa gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej¹⁾: dzięcioł czarny *Dryocopus martius* i muchołówka mała *Ficedula parva*. Na podstawie badań naukowych przeprowadzonych na potrzeby planu ochrony, został sformułowany nowy cel ochrony rezerwatu: „zachowanie cennego ekosystemu leśnego wraz z jego charakterystycznymi biocenozami, w szczególności fitocenozą żyznej buczyny pomorskiej *Galio odorati* – *Fagetum* oraz populacjami cennych gatunków roślin, grzybów i zwierząt”. Cel ten został wzięty pod uwagę przy określaniu zagrożeń dla rezerwatu, metod ich eliminacji, a także sposobów i zakresu udostępnienia rezerwatu.

Stan zachowania biocenoz rezerwatu uznano za dobry. Stwierdzone zagrożenia związane są z obecnością w drzewostanach bukowych gatunków obcych geograficznie i ekologicznie: świerka pospolitego, daglezi zielonej i mieszańców topoli kanadyjskiej. Gatunki iglaste nie odnawiają się w rezerwacie, nie planuje się zatem podejmowania prac związanych z ich eliminacją. Działania ochronne zaplanowano w fitocenozie, w której występuje topola. Mają one na celu spowodowanie powolnego zamierania topól bez radykalnych zmian w uwarunkowaniach świetlnych zbiorowiska. Ochrony czynnej nie przewiduje się również w zbiorowisku zaroślowym z bzem czarnym. Stwierdzony tam nalot i podrost buka umożliwi prawdopodobnie spontaniczną regenerację buczyny.

W rezerwacie nie były nigdy prowadzone badania naukowe dotyczące całości środowiska przyrodniczego. Brak wcześniejszych danych nie pozwala dokładnie zdiagnozować procesów i zjawisk tam zachodzących w przeszłości, jak również wykazać kierunków dalszego rozwoju. Materiały i wnioski uzyskane w trakcie sporządzania dokumentacji do planu ochrony dotyczą w zasadzie jednego roku. Dla pogłębienia informacji o rezerwacie, zaplanowano monitoring dotyczący przedmiotów ochrony rezerwatu, zachodzących tam procesów i efektów podejmowanych działań ochronnych.

Ze względu na położenie z dala od siedzib ludzkich oraz uczęszczanych szlaków turystycznych, rezerwat nie podlega znacznej penetracji, a stwierdzone przejawy antropopresji nie stanowią istotnego zagrożenia dla

¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

utrzymania celu ochrony. Jednak nawet umiarkowane, lecz nie ukierunkowane zwiedzanie rezerwatu, powoduje wydeptywanie ścieżek, niszczenie roślin, grzybów i płoszenie zwierząt. W celu zminimalizowania antropopresji oraz możliwych negatywnych skutków wynikających z zagospodarowania otoczenia rezerwatu, wyznaczono ścieżkę udostępnioną do celów edukacyjnych i turystycznych oraz określono zapisy, które należy wnieść do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Rezerwatu nie udostępnia się do celów rekreacyjnych i sportowych ze względu na możliwe zagrożenie dla przedmiotów ochrony rezerwatu i przeciwdziałanie antropopresji oraz do amatorskiego połowu ryb i rybactwa ze względu na brak zbiorników wodnych w obrębie rezerwatu. Do celów naukowych rezerwat może być udostępniony wyłącznie na wniosek zainteresowanego, po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku określającego zakres i zasady prowadzenia badań, pod warunkiem, że badania nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu.

Na obszarze rezerwatu nie dopuszcza się do prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej ze względu na sprzeczność powyższych form działalności z celami ochrony przyrody w rezerwacie.

Koszty działań ochronnych w ciągu 20 lat obowiązywania planu szacuje się na 40 200,00 zł. Obejmują one: prace dotyczące drzewostanów – około 200 zł (koszty obrączkowania), ustawienie i remont tablic – około 10 000,00, monitoring – około 30 000,00 zł.

Koszty związane z pracami w drzewostanach pokrywa Nadleśnictwo Czarne Czluchowskie, tablic – Nadleśnictwo i RDOŚ w Gdańsku, koszty monitoringu – RDOŚ w Gdańsku. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku czy NFOŚiGW.

Projekt planu został pozytywnie zaopiniowany przez Nadleśnictwo Czarne Czluchowskie (pismo nr ZG-732-9/11 z dnia 11.05.2011 r.) oraz Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych w Szczecinku (pismo nr ZO-2-732-2/8/11 z dnia 15.02.2011 r.) Pozytywną opinię na temat projektu planu wyraziła również Rada Gminy Przechlewo (uchwała Nr 57/XII/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r.). Projekt planu został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Gdańsku.

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Osiedle Kormoranów”, wynikami prac na rzecz sporządzenia planu, dokumentacją do planu ochrony oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia z dnia 15 września 2011 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, na tablicach ogłoszeń: Urzędu Gminy Przechlewo oraz Starostwa Powiatowego w Czluchowie, a także w formie ogłoszenia w prasie lokalnej (Dziennik Bałtycki z dnia 21.12.2011 r.). Na wniesienie uwag i wniosków do planu ochrony rezerwatu wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do przedmiotu powyższego postępowania.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr NK.II.0041.6.2011.MM z dnia 02 grudnia 2011 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody

„Osiedle Kormoranów”

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 151 poz. 1220 ze zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zarządzenie będzie bezpośrednio oddziaływać na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku, a także Lasy Państwowe Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie – zarządcę terenu, na którym znajduje się rezerwat. Zarządzenie nie powinno mieć wpływu na mieszkańców pobliskich miejscowości ze względu na położenie rezerwatu w znacznej odległości od siedzib ludzkich, w sąsiedztwie kompleksu leśnego zarządzanego przez PGL Lasy Państwowe oraz obszarów rolnych.

3. Konsultacje społeczne.

W opiniowaniu i konsultacjach społecznych projektu planu ochrony zapewniono udział: Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, Rady Gminy Przechlewo, Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Gdańsku oraz społeczeństwa, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.).

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Koszty działań ochronnych w ciągu 20 lat obowiązywania planu szacuje się na 40 200,00 zł. Obejmują one: prace dotyczące drzewostanów – około 200 zł (koszty obrączkowania), ustawienie i remont tablic – około 10 000,00, monitoring – około 30 000,00 zł.

Koszty związane z pracami w drzewostanach pokrywa Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie, tablic – Nadleśnictwo i RDOŚ w Gdańsku, koszty monitoringu – RDOŚ w Gdańsku. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku czy NFOŚiGW. Ustanowiony plan ochrony będzie stanowił podstawę merytoryczną i formalną do aplikowania o środki finansowe do funduszy wspierających czynną ochronę przyrody.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 1) „Dyrektywie siedliskowej” - Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
- 2) „Dyrektywie ptasiej” - Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.